

Nr 218.

Ankom till riksdagens kansli den 18 juni 1946 kl. 1 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående slutlig reglering av riksstaten för budgetåret 1945/46 m. m., i vad propositionen avser handelsdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

Driftbudgeten.

Tionde huvudtiteln.

Kostnader för handelssjöfartens dirigering. I propositionen nr 297 har Kungl. Maj:t (bilaga 3, punkt 1 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 10 maj 1946) föreslagit riksdagen att till Kostnader för handelssjöfartens dirigering å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 190 000 kronor.

Efter krigshandlingarnas upphörande i Europa i maj 1945 hänvände sig brittiska amiralitetet på de allierades vägnar till de marina myndigheterna i en del europeiska länder, däribland Sverige, med förslag om internationellt samarbete i syfte att säkerställa handelssjöfarten mot minor och andra navigatoriska risker ävensom att underlätta en lämplig fördelning av bränsle för sjöfartens behov. Samarbetet skulle ske i enlighet med direktiv från brittiska amiralitetet och avse lämnande av anvisningar om framkomliga vägar för sjöfarten och av underrättelser för tillgodoseende av fartygs bränslebehov. Förslaget antogs av de svenska marinmyndigheterna. För Sveriges vidkommande handhades därefter ifrågavarande verksamhet till en början av marinstabens sjöfartsdetalj i samverkan med en vid brittiska legationen i Stockholm tjänstgörande brittisk sjöofficer. Till sjöfartsdetaljens förfogande ställdes ett för ändamålet inrättat sjöfartskontor i Göteborg. Vidare tjänstgjorde efter anmodan av brittiska amiralitetet en svensk sjöofficer från början av juli till mitten av december 1945 vid ett brittiskt-danskt organ, som upprättats i Köpenhamn för handläggning av hithörande ärenden.

Brittiska amiralitetets befattning med sjöfarten i nu förevarande avseenden övertogs i juli 1945 av en internationell organisation, »International Routeing and Reporting Authority» (IRRA) med säte i London.

Bihang till riksdagens protokoll 1946. 6 saml. Nr 218—221.

IRRA:s uppgift är att insamla och sammanställa från olika håll inkommande uppgifter om minfält och andra av kriget orsakade sjöfartshinder samt att på grundval härav bestämma de sjövägar, som kunna användas inom olika områden. IRRA utger vidare kursanvisningar och kartor innehållande uppgifter om dessa sjövägar jämte de upplysningar i övrigt, som behövas för handelssjöfartens vägledning. Dessa anvisningar och kartor m. m. översändas till vederbörande organ i andra länder och utlämnas där till de sjöfarande och övriga, som kunna ha behov därav.

I samband med IRRA:s bildande upphörde den brittiske sjöofficerens tjänstgöring vid brittiska legationen i Stockholm. Hans åligganden övertogs av marinstabens sjöfartsdetalj, som därefter ensamt är centralorgan för verksamheten i Sverige. För ändamålet har sjöfartsdetaljen till sitt förfogande förutom det nyss omnämnda sjöfartskontoret i Göteborg ännu ett dylikt kontor, som inrättats i Trelleborg.

Sverige representerades vid det konstituerande sammanträdet i London av en svensk sjöofficer. I mitten av september 1945 deltog denne i ytterligare ett sammanträde med IRRA i London. Samtidigt därmed utsändes en annan svensk sjöofficer för att tjänstgöra vid IRRA:s sekretariat i London. Denna tjänstgöring har därefter pågått till och med den 22 mars 1946. Ifrågavarande båda officerare besökte i samband med resan till London även Köpenhamn för samråd med därvarande brittisk-danska organ. Förstnämnda sjöofficer har sedermera ånyo besökt Köpenhamn för samma ändamål.

Kostnaderna för IRRA:s sekretariat och publikationer m. m. bestridas av Storbritannien. För Sveriges del ha kostnaderna för verksamheten hittills — bortsett från utgifterna för tidigare omnämnda sjöofficerares resor och tjänstgöring i Köpenhamn och London — betingats dels av en utökning av arbetskraften inom marinstabens sjöfartsdetalj, dels av inrättandet av sjöfartskontoren i Göteborg och Trelleborg, och dels av erforderlig in- och utländsk telegram- och telefontrafik.

Kostnaderna för den svenske sjöofficerens tjänstgöring i Köpenhamn från början av juli till mitten av december 1945 ha enligt beslut av Kungl. Maj:t den 14 september 1945 bestritts från marinens anslag till avveckling av beredskapen m. m. Utgifterna för Sveriges representation vid IRRA:s bildande ha jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 20 juli 1945 bekostats från tionde huvudtitelns reservationsanslag till extra utgifter. Beträffande kostnaderna för övriga förut nämnda resor och tjänstgöringsuppdrag för svenska sjöofficerare i samband med ifrågavarande verksamhet har Kungl. Maj:t i beslut den 2 november 1945 och den 3 maj 1946 föreskrivit, att de tills vidare skola bestridas av medel, som omhänderhavas av försvarets civilförvaltning, varvid Kungl. Maj:t tillika förklarar sig vilja framdeles meddela beslut rörande dessa kostnaders slutliga bestridande med anlitan av medel under tionde huvudtiteln. Utgifterna i övrigt för verksamheten ha bestritts av marinens medel.

I skrivelse den 2 mars 1946 har *chefen för marinen* efter samråd med ma-

rinförvaltningen och kommerskollegium på anförda skäl hemställt, att Kungl. Maj:t måtte för täckande av havda och för bestridande av kommande kostnader i samband med handelssjöfartens dirigering utverka anvisande under tionde huvudtiteln av dels ett förslagsanslag av 150 000 kronor å tilläggsstat för budgetåret 1945/46 och dels ett förslagsanslag av 40 000 kronor å riksstaten för budgetåret 1946/47.

Departementschefen har för egen del i ärendet anført följande.

Kostnaderna för ifrågavarande verksamhet intill utgången av budgetåret 1945/46 ha av chefen för marinen beräknats till omkring 145 000 kronor. Då verksamheten väntas efter hand minska i omfattning, ha kostnaderna för nästkommande budgetår uppskattats till endast omkring 33 000 kronor. För täckande av kostnaderna för såväl innevarande som nästa budgetår torde böra å tilläggsstat till riksstaten för löpande budgetår under tionde huvudtiteln anvisas ett särskilt reservationsanslag med rubriken Kostnader för handelssjöfartens dirigering. Anslaget synes lämpligen kunna upptagas till 190 000 kronor.

Utskottet tillstyrker, att ett tilläggsstatsanslag anvisas för täckande av havda och för bestridande av under nästa budgetår uppkommande kostnader för här ifrågavarande verksamhet samt att anslaget bestämmes till av Kungl. Maj:t äskat belopp. *Utskottet.*

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Kostnader för handelssjöfartens dirigering* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 190 000 kronor.

Stockholm den 18 juni 1946.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Lindström, Bäckström, Karl Andersson, Mannerskantz, Gustaf Karlsson, Ekströmer, Johan Eric Ericson, Gustav Emil Andersson, Rosenberg* och *Ivar Persson*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Ward, Falla, Bergström, Rubbestad, Mårtensson, Lindholm, Holmström, Boman* i Kieryd och *Thapper*.
